

Izhaja vsak torek in soboto ob 4. uri popoldne. Ako pade na ta dneva praznik izide dan prej ob 6. večer. Stane po pošti prejemal ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 10 K, polletno 5 K in štetilno 2-50 K. Prodaja se v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolskih ulicah Jellersitz v Nunskih ulicah in Leban na Verdijevem tekališču po 8 vin.

GORICA

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v »Narodni tiskarni«, ulica Veturini h. št. 9.
Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo »Gorice«. Oglasi se računijo po petivrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 14 vin., 2-krat po 12 vin., 3-krat po 10 vin. Ako se večkrat tiskajo, računijo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Anton Bavčar.

Tiska »Narodna tiskarna« (odgov. L. Lukežič).

Zakaj ne moremo „agrarcem“ verjeti?

Naši „agrarci“ trdijo na vso sopo, da so nova samostojna stranka; mi pa, ki jim tega ne moremo verjeti, trdimo: da so le frakcija hirajoče liberalne, da je ta njih liberalna frakcija otrok volilnega manevra ali — jasneje rečeno — volilnega slepljenja, katerega namen je bil, omogočiti liberalni stranki, katere kri in meso so bili oni (agrarno pobarvani liberalci) sami, katere kredit pri ljudstvu je že davno zlezal pod ničlo ugleda... omogočiti s v o j i liberalni stranki, da se je le na ta nepošten način pri takrat bližajočih se volitvah rešila popolnega poraza. Dokazi za to trditve nam kar silijo pod pero, zapišimo pa le nekatere!

Glavna točka „sgrarnega“ programa je bila: Mi hočemo mir in konec boja med klerikalno in liberalno stranko. S tem je bila pot „sgrarne“ stranke jasno začrtana, t. j. sredina med obema doseđanjima strankama, obema enako nasprotna, obema enako nevarna. — Tej teoretični neutralnosti bi bilo moralo slediti enakomerno praktično nabitranje pristave iz obeh strank. Ali kaj vidimo? Prvakom „sgrarne“ stranke so se pridruževali le pristavi lib. stranke na deželi, dočim so je gledali naši somišljeniki bolj nezavpno. S tem je krenila „nova“ stranka z jedino prave poti, po kateri bi bila mogla doseči svoj smoter: Enako oslabiljenje obeh strank in zmanjšanje strankarskega boja. Zapustila je edino pravo enako stališče proti obema strankama, stopila je na strmino, po kateri je morala lezti vedno nižje nazaj v okrilje svoje liberalne matere v rastočem nasprotju le proti slov. ljud. stranki. Moral je ta proces se tako razvijati, ker ga je zahtevala narava. Od naše nekdanje v deželi edine slov. stranke so se od razkola sem odcepili ti očetje „nove“ („sgrarne“) stranke zaradi liberalizma. Kako naj bi bilo torej mogoče, da bi bili ravno zaradi liberalizma vstrajali v resničnem nasprotju z liberalno stranko. Tudi če bi bili prvotno v resnici imeli namen definitivno se odcepiti od liberalne stranke (kar je bilo pa le gola hinavščina), bi ne bili mogli trajno se ustavljati svojemu nagnenju do liberalizma, ko bi bili slišali Gabrščeka tako milo tarnati, kakor je — seveda le po odkazani, navodilni točki dogovorjene komedije.

Rezultat vračanja in vrnitve sgrarne hčerke k liberalni materi je bila skupna lista sgrarnih in liberalnih kandidatov za deželni zbor. Kakor se pokorni hčerki spodobi, se je „sgrarna“ od takrat popolnoma na vsej črti podvrgla vodstvu liberalne mame. Že v dneh volitev je stopila „sgrarna“ v zahrbtje „liberalne“: sgrarni „Naš glas“ je postal priloga liberalne „Soče“ in dr. Franko adjutant Gabrščekov. In v tem razmerju je šlo dalje po volitvah, ob ustanovljanju tako imenovanega „Slov. kluba“, dalje v deželni zbornici itd. do današnjega dne. — Vprizorjena politična burka „Pobegla hčerka“ je prišla do konca. Izza kulis kuka le še „Naš glas“, prepuščen vrtojbenskemu g. Mirmolji, da si špoga v njem svoj uredniški šport.

Vprašamo zdaj gospoda „agrarcem“: Ali je tako ravnanje... ravnanje stranke, ki ima napraviti mir v deželi, ki ima s

svojo mirovno politiko vedno bolj odtegovati nezadovoljne pristaše (in o teh so toliko pisarili, da zahtevajo novo stranko) obeh se bojujočih strank ter tako vedno bolj izpodmikati tla obema strankama? Dr. Franko je navajal kot vzrok združitve z liberalci previdnost, da so si zavarovali hrbet proti S. L. S., ako ne, da bi bila ta zadeja (slov. ljud. stranka) zmagala na celi črti. Oglejmo si to izjavo dr. Frankota, da vidimo, kak pristni strankarski — drugače kot pomirovalni — duh kuka iz nje! Če bi bila res slov. ljud. stranka zmagala na vsej črti, ali bi ne bila to lepa pridobitev za mir v deželi, po katerem so agrarci toli vzdihovali? ali bi ne bili s tem a priori zaprečili poznejše zmešnjave v dež. zbornici? — Pa idimo dalje! Dr. Franko je prišel do spoznanja, da njegova stranka sama brez zaveznitstva ni imela upanja do zmage, da torej nje mirovna misija ni vaspela. On bi bil torej moral kot postel miru se tolažiti z resignacijo. Takrat ni šlo, pojde pr hodnjič. Tako bi bil ostal sebi zvest in dosleden. Ali kaj je dosegel s spojitvijo z liberalno stranko? Ravno nasprotno; razvnel je le še bolj bratomorni boj. Če ni bil priskočil dr. Franko z „sgrarno“ krinko liberalcem na pomoč, bi bil dočivil liberalizem pri dež. volitvah tak poraz, da bi mu bilo za vselej odklenkalo na Goriškem. Iz liberalnih razvalin bi se bila morda razvila kaka nova stranka, ali pa pomnožila „sgrarna“ — na vsak način politična skupina, ki bi bila veri in moralni vzgoji našega ljudstva marj nevarna, in s katero bi se bilo dalo lažje najti kak modus vivendi, ki bi bil za vedno prepredil bratomorni boj osebne politike, kakor jo je vzgojil Andr. Gabršček. Če ni torej dr. Franko res imel namena rešiti liberalizem goriški pogine, potem mu moramo reči, da je velik politični šušmar. Tik pred volitvami je poglavar liberalcev (Gabršček) klečal pred njim ter ga milo prosil usmiljenja, dobro vedoč, da ga morejo le „sgrarci“ rešiti. Zgodilo se je tako. In po volitvah se rešitelj in zmagovalec Franko klanja svojemu rešencu kot svojemu gospodarju! To je tako nenaravno, tako neverjetno, da si je zdrava pamet more tolažiti le kot politično sleparstvo — enake vrste, kakor je bila Gregorinova državnozbornska kandidatura na Krasu.

Razpor med dr. Tumo in Andr. Gabrščekom.

(Dalje.)

Za časa svojega političnega delovanja sem ustanovil sam brez vsake opore in na lastne stroške Trgovsko obrtno zadrugo, Mizarsko zadrugo, Narodni sklad, Pevsko in glasbeno društvo in reorganiziral Goriško ljudsko posojilnico. Vodstvo teh zavodov, sem koncem leta 1902 prepustil gosp. Andreju Gabrščku. — On si je prisvojil Trgovsko-obrtno zadrugo in Narodni sklad in je jel absolutno gospodariti, Mizarsko zadrugo pa si je izvolil g. Rudolf Konjedič in Goriški ljudski posojilnici predseduje dr. Treo. Odstopil sem tudi od vodstva gospodarskih zavodov, ker se je na veliko škodo deželi odbil moj gospodarski načrt in se je izvedlo Andrej Gabrščekovega s silno potrato narodnega denarja brez cilja in brez haska.

Od 30. januarja 1902 dalje sem ostal izven strank in sem odklonil vsa vabila tudi najožjih somišljenikov g. Andreja Gabrščeka, da bi proti njemu nastopil, da bi zasnoval poseben list in pridobil tiskarno. Odklonil sem mandat, ponujeni mi leta 1904 od strani socialno-demokratske stranke.

Agrarna stranka se je porodila leta 1907 kot naravni rezultat ljudske nevolje proti neplodnemu rovanju klerikalne in liberalne stranke.

Ta stranka, ki je v jedru demokratska, bi bila pri deželnozbornskih volitvah leta 1908 prodrila takoj pri prvih volitvah, da ni šel dr. Franko na limanice gospodu Andreju Gabrščku. Liberalna stranka je bila gotova poraza, zato se je skrila za agrarno stranko in le z njeno pomočjo je prišla do mandata.

Da so pri ožjih volitvah zmagali liberalci in agrarci, so odločili glasovi socialnih demokratov. Pred ožjimi volitvami je poslal gospod Andrej Gabršček dr. Treo beračiti za socialno-demokratske glasove. S težko silo sva pregovorila sdrugo, da so glasovali za liberalno-sgrarne kandidate, Josip Kopač in jaz.

V socialno-demokratsko stranko sem vstopil, ker sem čutil dolžnost politično delati. Vstopil sem s čisto roko in s čisto vestjo.

Na vse druge goste nanizane laži in griganega dopisnika iz Trsta bi h večjemu pojasnil še laž, da sem bil kot učitelj v Postojni odpuščen iz službe zaradi panslavizma. — Namišljeni dopisnik iz Trsta, kakor tudi gospoda od „Slovenskega Naroda“ dobro vedo, da so se takrat pristasi narodne liberalne in klerikalne stranke, v prvi vrsti akademiki, v Postojni podvrgli nemškutariji, in da sem od vseh uradnikov in učiteljev imel edini jaz pogum, postaviti se v bran. Po sledeči disciplinarni preiskavi sem bil odpuščen zato, ker se mi je očitilo, da sem republikanec in da sem kritiziral civilno listo.

Pripravljen sem vsikdar dati potrebno pojasnila o vseh političnih dogodkih na Goriškem, ki bi zanimali socialno-demokratsko stranko. Sicer pa smatram za odveč, spuščati se v polemiko z namišljenim dopisnikom iz Trsta, ki na tako prozoren način zavija resnico v malenkostne politične svrhe. Visoki gospodje okoli „Slovenskega Naroda“ pa naj bodo prepričani, da jih tako obnašanje ne reši propada. Prej ali slej se bodo morali ukloniti resnemu političnemu stremljenju. — (Dalje pride.)

Dopisi.

Iz volčanske okolice. — (Kri-vičen hišni davek.) Na Tolminskem nas je mnogo kmetov, ki smo s hišnim davkom preobloženi, z davkom, ki ne odgovarja resničnim našim razmeram. Stvar hočem na kratko pojasniti. Pri nas je mnogo kmetov, ki imajo po 6 repov goveje živine v hlevu in plačujejo ravno toliko davka, kakor mi manjši posestniki, ki imamo do dva repa živine v hlevu. Kdo je temu kriv? Mislimo, da davčna komisija, ki odmerja hišni davek. Ta komisija je opravljala zadnjikrat svoj posel — čujte — pred 30 leti, ki se pa ni nič ozirala na to, ali rabi gospodar stanovanje za sobe, za srambe ali za hleve. Komisija je opisala kot sobe prostore

tudi srambe za seno in slamo, živinske hleve in srambe za žito. Od vseh teh prostorov moramo plačati visoke davke; od žita moramo plačati torej dvojni davek: eden od zemljišča, drugi od sramb, kamor žito spravljamo.

V tej zadevi smo že pred časom napravili prošnjo na davčnega nadzornika v Tolminu, ki je prišel naša stanovanja pregledat. Izrazil se je, da je davek krivično odmerjen, a da on ne more temu pomagati. Potem smo napravili prošnjo na finančno direkcijo v Trstu, ki nam je bila tudi odbita. Napravili smo še druge kerske v tej zadevi, a vse zaman. Visoke davke naših od revnih stanovanj le nadalje plačujemo.

Tem pčtom se obračamo do naših gg. državnih poslancev, da bi nam oni priskočili na pomoč ter posredovali, da bi davčna komisija na novo pregledala naša stanovanja in pravično odredila hišni davek ter da bi ločila hleve in žitne srambe od sob, dajti sedaj se nam v tem oziru godi krivica. Iz srca hvaležni bomo tistim, ki nas ob takih prilikah ne pozabijo. Pred očmi naj imajo bedo hribovskega kmets, ki se bori za svoj življenjski obstanek.

Prizadeti kmetje.

Iz Rihemberga. — V Rihembergu smo slavili cesarjev jubilej prav slovesno. Na predvečer je bil ves Rihenberg v kresovih in razsvetljen. Na dan jubileja je bila ob 8. uri slovesna sv. maša, katere so se vdeležili vsi šolski otroci — tu se je videlo jasno, da ta cerkev ne zadostuje, ker so jo otroci sami napolnili — vsi uradi in mnogo občinstva, v kolikor se je dobilo prostora v raznih kotih cerkve, na koro, presbiterju in v zakristiji. — Po sv. maši so imeli šolski otroci v spodnjem gradu jubilejno veselico, ki je prav dobro vspela. Gg. učitelji in gg. učiteljice so želi za njihov trud in popolen vspesh splošno hvalo in priznanje. — Le žal, da ni bila na prostem, ker v sobano je moglo razen otrok le malo občinstva. — Pod večer je bil za priglašenje banket v hotelu Ličen, vdeležilo se ga je krog 100 oseb. Po oficijelnih govorih so se vrstile razne napitnice. Bila je res domača zabava, kateri so mnogo pripomogli stari pevci gosp. Poniža.

Na predlog g. Brica je nabrala gg. Furlani za družbo sv. Cirila in Metoda krog 15 K, na predlog g. Pečenko iz Pekla, gg. Šuštersič krog 21 K za Gregorčičev dom. —

Na Brjah so isti dan napravili veselico pevci g. Možina, dobravski tamburaši in del rihenberških cerkvenih pevcev. Ljudstva je bilo silno veliko. Zabava domača. —

Cerkno. — V šte. 50. „Primorskega lista“ in v šte. 99. „Gorice“ tekočega meseca v dopisih iz šentviško-gorske planote piše „Gorjan“, da je bil dne 1. decembra t. l. na postaji pri Sv. Luciji, ko sta župana [cerkljanski in šebreljski] sprejela vsak en vagon oljnatih preš od zastopnika deželnega odbora in sicer popolnoma brezplačno iz državne podpore.

V pojasnilo sledeče:

Za dobavo sezamovih pogač zglasilo se je v tukajšnjem županstvu 51 posestnikov in od teh je dobilo 44 posestnikov 62 kvintalov pogač za polovično ceno t. j. po 12 kron 100 kg, 7 ubožnih posestnikov dobilo pa je 8 in pol kvin-

voditelja dr. Gregorčiča, a za načelnika kluba se je izvolil Andr. Gabršček, ki je bil slučajno enkrat voljen za poslanca. In na ta način osnovani in pod Gabrščekovim komandom stoječi klub še želi, upa, ali celo zahteva, naj bi stari, izkušeni politik dr. Gregorčič, prišel moledovat „Slov. klub“, oziroma And. Gabrščeka, naj bi ta sprejel poslance S. L. S. v svoj klub? Za božjo voljo! Ali se hoče člankar „Našega glasa“ s čitatelji norčevati, ali je zares tako neveden in tako malo pozna zgodovino naše domače politike ter vrednost in značaj oseb, ki so v njej sodelovali zadnji dve desetletji? Ni eno, ne drugo mu ni v čast; če pa ima take lastnosti, svetujemo mu, naj pusti pisanje političnih člankov, ker s tem le sebe blamira, a druge, ki o tem niso dobro poučeni, le zapeljuje, kar pa ni čestno, niti pošteno.

Cesta Čepovan Sv. Lucija. — Ta neobhodno potrebna cesta, za katero se je dolgo časa moledovalo pri raznih osebah, se je začela te dni graditi. Ta cesta bo za Čepovance velikega pomena. Čepovanci bodo zvezani s politeno cesto s Sv. Lucijo, po kateri so toliko časa hrepeneli.

Nova pot za turiste. — Soška podružnica S. P. D. je rdeče zaznamovala bližnjico iz Gorice na Trnovo. Zaamenja se začno pri krčmi Jern. Komela v Krombergu (kjer je tudi tabla z napisom) in kažejo po občinski poti mimo cerkvice sv. Trojice polagoma navzgor, potem mimo Gamberja in do zadnje hiše v Krombergu „pri županovih“, kjer je studenec. Potem gre pot še vedno složno navzgor nad izvirom goriškega vodovoda in dalje do „Sedela“ pri Ravnici. Kmalu nato zapustijo znamenja občinske poti in krenejo na desno po stezi čez senožeti skozi nebrot ozkih prehodov, kamenitih ograj med Ravnico in med vrhom sv. Danijela do vasice Peči in potem precej strmo na staro trnovsko cesto čez „Storic“ na novo cesto in v vas Trnovo, kjer je tudi tabla pri h. št. 4 pri „Drejševih“. Ta bližnjica stavi že nekoliko turistiške zahteve na izletnike. Debelharji n. pr. se težko prerinejo skozi ozke prehode pri Ravnici in težko sopihajo v potu svojega obraza iz Peči navzgor. Iz Gorice se rabi po tej poti na Trnovo tri ure srednje hoje.

V četrtek zvečer predava v »Slov. kršč. socialni zvezi« č. g. dr. Ujčić. Začetek ob 8h zvečer. — Slovenci so vabljeni, da se udeležijo predavanja v obilnem številu. Predavanje bo v društvenih prostorih Gosposke ulice 6, drugo dvorišče.

Vedno jasneje. — Polemike, ki se je razvila med bivšima razkolinima pobratimoma in tržaškimi advokati, kaže vedno v grši inči Andreja „Groznega“ iz Gosposke ulice. Dočim nastopa dr. Tuma odkrito in brez straha za to, kar ima priti, se vede njegov bivši pobratim negotov, neodločno, v vidni zadregi in skrbi, kaj prinese prihodnost. Rad bi po svoji stari navadi udaril, a nima po čem; kajti dejstva, katera razkazuje dr. Tuma, razvijajo za Gabrščeka tako vročino, da se revež boji dotakniti se jih ter bega le okoli njih kakor kužek okoli mačka, ki mu kaže ostre kremplje. Dye skeleči rani je usekal dr. Trma svojemu bivšemu pobratimu, rani, kateri režete globoko v meso voditelja starih in novih („agrar-nih“) liberalcev, izraženi v teh-le besedah: Prijatelj, Ti edini si prepredil že pred leti pomirjenje med goriškimi Slovenci, Ti edini se rediš in paseš ob žuljih goriškega naroda.

To ste bombi, ki ste celo enemu Gabrščeku vzeli „korajžo“. Revček omahuje, vrtoglavi, in se lovi po lapalijah v „Soči“. Pred svojimi ovčicami se ne ve drugače priti kot naglašati, da se vezemo z dr. Tumo. In o tej neslani trditvi išče svoje rešitve! — A nekaj nas pa res veseli . . . da vidimo liberalnega vodite-

lja tako majhnega proti našemu Gregorčiču.

Laški otroški vrtec — se odpravi dne 17. t. m. na Pokopališki cesti. Ta vrtec odpravi goriški magistrat. Ni treba posebej opomniti, da bo ta nova laška postojanka v veliko škodo nam Slovence, kajti tam okoli bivajoči Slovenci nimajo nobenega slovenskega otroškega vrta, in ni izključeno, da bo zahajalo v laški otroški vrtec mnogo slovenskih otročičev, posebno pa še, ker so Lahi silno radodarni napram otrokom slovenskih starišev, ako vpišejo otroke v laške vrtece.

Naši agrarci in liberalci, tu naj se pokažejo kot rodoljubi in goreči Slovenci in naj ustanove slovenski otroški vrtec, da se tako reši tamošnje slovensko dečo potujčenja in narodnega odpada. Ne samo zabavljati proti možem, ki vodijo našo stranko, ampak tudi kaj delati za narod, za rešitev slovenstva v Gorici. — Zahtevati od vodstva „Šol. Doma“, naj ono odpravi otroški vrtec, obenem pa je bojkotirati, je nesramno, infamno. Vodstvo „Šolskega Doma“ je že mnogo in mnogo storilo za slovensko šolstvo v Gorici, in vse rodoljubne, nesebično in dolgoletno delo vodstva „Šol. Doma“, ki sedaj rodi obilen sad, ki je v ponos mestnim Slovence, je delo onih rodoljubnih mož, katere se v „Soči“ in v „Našem Glasu“ na tak grd način blati in čast kraje. Naj naredijo agrarci in liberalci toliko, kot so naredili voditelji naše stranke za slovenstvo v Gorici, potem bo Gorica v par letih slovensko mesto. — Sedaj je na agrarcih in liberalcih vrsta, da oživotvorijo en otroški vrt na periferiji mesta!

V Št. Ilju pri Slov. Goricah se nemštvo močno širi. Nemci bi Št. Ilj radi ugrabili Slovence. Lansko leto so izdali velike svote za ponemčevanje tega lepega kraja. Slovenci v Št. Ilju se zavajajo te nevarnosti. Zato so sklenili, da si zgradijo svoj lastni „Društveni Dom“, kjer bi našli potrebne narodne samozvesti in izobrazbe. Iz „Društvenega Doma“ bi se širila med ljudstvo ona narodna zavestnost, ki je neobhodno potrebna, ako hočemo Št. Ilj ohraniti slovenskemu narodu. — Za to prekristno napravo se je zavzela tudi „Dijaška zveza“. Ker pa Št. Iljski Slovenci ne morejo si sami zgraditi svojega doma, zato se obračajo tem potom do vseh rodoljubnih Slovencev, da bi jim pri tem delu za narod pomagali z radodarnimi doneski, kateri naj se pošiljajo na naslov: Golob Josip, kaplan v Št. Ilju, ali pa: Fr. Žebot, blagajnik „Sl. bral. in kmet. društva v Št. Ilju“.

Iz Temnice smo dobili dopis, v katerem čitamo, da se temniški župan, znani magnat Stepančič, ki sedi začasno še na županskem stolu, ni udeležil sv. maše z drugimi podžupani in starejšini na cesarjev jubilej. Dopisnik pravi: „Vsi smo bili, samo njega ni bilo“ in sicer zaradi tega, ker je jezen na tamčnjega pred. g. vikarja. Zapomnili smo si to — pravi dopisnik. — Vodo pa le zajema v vodnjaku g. vikarja. Kot župan bi moral malo poskrbeti, da bi se mladina ne ne-podobno obnašala pred cerkvijo med sv. mašo. Tudi bi moral poskrbeti, da bi se občinski vodnjak boljše obzidal. Spominjamo se, ko je padel v ta vodnjak Franc Mrevlje iz Lipe in Temničani so morali piti vodo, v kateri je skoraj utonil imenovan. Zid je prenizek. Ali hoče, da se še kaka nesreča zgodi? Konec se mora narediti takim nezdravim temniškim razmeram!

Nov brzovjav dobi spomlad čepovanska pošta.

Iz Trente se nam piše dne 13. t. m.: **Nesreča ali zločin.** — Gozd-nega čuvaja in daleko znanega vodnika hribolazcev, Komac-a, našli so danes na poti proti Mojstroki mrtvega. Ker je kraj, kjer so ga našli, popolnoma nenevaren, in je pokojnik z ranami obdan, sluti se zločinstvo. Sodnijska komisija, ki gre o poldan na lice mesta, bo zadevo natančneje pojasnila.

Izpuščen je bil po pomoti iz izkazov darov za „Š. Dom“ iz št. 96. „Gorice“ g. Anton Kuštrin, trgovec v Gorici, ki je daroval 10 K.

— V Grgarju se je vršila dne 6. t. m. veselica „Slov. kat. izobraž. društva“, ki se je sponesla nad vse pričakovanje dobro. Glava pri glavi se je gnetla v dvorani. Vapored se je izvršil v čast prirediteljem. Petje lepo. Posebno krasno je govoril domači g. vikar. Ljudstvo je pazno sledilo obširnemu vspredu. Veselica je trajala 3 ure. Gosp. nadučitelj Vodopivec ima mnogo zaslug za to prirediteljev. Živeli!

— V Deskljah so slovesno praznovati cesarski jubilej. Ni predvečer — tako čitamo v dopisu, kateri nam je bil poslan — je bila razsvetljava in velika množica pevcev je pela po občini narodne pesmi. Drugi dan se je zbralo 51 starih in mladih bivših vojakov pred gostilno Martina Barlota, katere je vodil Blaž Marinič, ki je bil vojak l. 1848. pod Radeckijem. Starček je jahal na osedlanem konju in pel pesmi, katere so peli slovenski vojaki, ko so v vojsko šli. Pred cerkvijo so g. župana pozdravili ter se podali k sv. maši. Po sv. maši se je vršila šolska veselica. Potem pa je pevski zbor krasno zapel par pesmi.

— Nova ladjedelavnica v Trziču je izgotovila prvi parnik z imenom „Trst“, katerega so spustili v morje v nedeljo 6. dec. Novi parnik je dolg 200 korakov, širok 38.8 korakov, visok 14.6 korakov. Gonilne moči ima za 1000 konjskih sil. Na uro napravi voznje 14 morskih milj. V kratkem se spusti v morje še en parnik, kateri se v imenovani ladjedelavnici končuje. Imenoval se bo „Spljet“. Ta dva nova parnika bojeta vozila iz Trsta v Metkovič in nazaj. — V novi tržiški ladjedelavnici so v delu še štiri drugi parniki in sicer 2 za „L'oyda“ in 2 za društvo „Ragusea“.

— V Kobaridu so bile pretečeni teden občinske volitve. Šo se je pri teh volitvah raznim naprednim magnatom za županski stolček. Maog bi bil rad župan, kakor pravi tista znana:

Je čudno res današnji dan, ko hoče biti vsak župan. Naj oče, sin bo stric ali brat, županski vsak je kandidat.

— Umrl je v Celovcu dolgoletni vodja tiskarne družbe sv. Mohorja g. Vekoslav Legat, star 56 let. Pokojnik je bil častni občan več koroških občin in častni član mnogih narodnih društev. N. p. v m.!

— **Poraba tobaka v Avstriji.** — Letošnjih prvih devet mesecev se je v Avstriji prodalo 25.037 kg tobaka za njuhanje, 508.952 kg tobaka za kajenje, 417.261.464 smodk in 1.446.065.356 cigaret. Izmed tuzemskih specialitetnih vrst se je prodalo 60 kg tobaka za njuhanje in 191.130 kg tobaka za kajenje, specialitetnih smodk 1.372.801, cigaret pa 71.599.390. Za navadne inozemske vrste tobaka se je skupilo 86.782.452 K 11 v, za inozemske specialitete 2.262.241 K 16 v, za tuje zemske pa 1.588.380 K 63 v. V primeri z isto dobo prejšnjega leta se je porabilo letos tobaka za 5.911.065 kron 12 v več.

— **Vseučiliških dijakov** je bilo lansko leto na 125 evropskih visokih šolah 228 tisoč 732. Nemčija zavzame pri tem prvo mesto toliko glede števila vseučilišč, kakor tudi dijakov, ima namreč 21 univerz ter okroglo 49.000 dijakov. Potem pridejo Francija s 16 vseučilišči in 32.000 dijaki, Avstro-Ogrska z 11 in 30.000 dijaki, Angliška s 15 in 25.000 dijaki, Italija z 21 in 24.000 dijaki, Rusija z 9 in 23.000 dijaki, Španija z 9 in 12.000 dijaki, Švica s 7 in 6500 dijakov, Belgija s 4 in 5000 dijakov, Rumunska z 2 in 5000 dijakov in Nizozemska s 5 univerzami in 4000 dijaki. Grška, Norveška, Danska, Portugalska, Bolgarija in Srbija imajo samo po eno vseučilišče.

— **Kltsajsko ženitovanje** ni dan veselja in radovanja, kakor je to pri nas v navadi. Na ta dan se pripravi pojedina, h kateri pride nevesta in pet njenih najboljših prijateljic. Vsa ta družba se vsede z nevestino materjo vred okrog

dobro obložene mize in molče čakajo na ceremonijo, ne da bi se kaj jedi dotaknili. V tem slovesnem trenutku prične nevestina mati bridko jokati in ostale prijateljice neveste jo posnemajo. O sebi je umevno, da nevesta sama ne sme ostati trdosrčna, nego tudi ona hoče ali nočeš, mora pretakati solze. Na to vstanejo nevestine tovarišice in jokaje zapustijo dvorano, med tem ko se prikaže ženin z ostalimi gosti. Ti prično pridno otepati darove božje, ki so jim pripravljene na mizi. Po pojedini, ki ne traja dolgo, se svatba razide in par je sklenjen. Kar je pri tej svatbi značilnega je, da se tu nevesta že prej joka, med tem ko pri nas se večkrat kmalu po svatbi.

Loterijske številke.

12. decembra
Dunaj 20 71 24 4 46
Gradec 52 20 70 62 43

Dve hiše

se pod jako ugodnimi pogoji proda. Ena z kovačijo in vsim kovaškimi orodjem, druga pa v jako lepem kraju, za trgovca ali pa za gostilničarja jako pripravna.

Več se ve pri g. Ant. Prinčiču v Moši št. 167.

V Brdih

se proda lepo posestvo, ugodno za dveh ali treh kmetov. — V najem pa se od-daste dve lepi stanovanji s prijetnim vrtom (jako ugodne za penzjoniste).

Natančneje pove g. Anton Prinčič v Biljani

Čudovita novost!

Pripravna posebno za božično darilo, je naš ročen perilni stroj

„Blitz“

Pranje perila s tem strojem prava zabava. Vspehi so občudovanja vredni. Vrednosti našega stroja so: Opere belo perilo, prihrani čas in milo, pere debelo in najfinejšo tkanino, ne da bi isto poškodovalo, in ne povzročuje nobenega truda. Z jedno besedo je ta priprava, ki se ne da preplačati in je zaradi tega kot božično darilo najpripravnejši in napravi vsaki gospodinjki največje veselje. Ta stroj stane 2 K proti preplačilu ali pa povzetju 20 v več od založništva Ed. Hill & Wonsch Dunaj XVII.

Ottakringerstrasse 11/XXI.

Prodajalci se iščejo

Izvrstno pecivo

priporoča spoštovanim meščanom in okoličanom pekovski mojster

JAKOB BRATUŠ

v Gorici Šolska ulica št. 6.

V zalogi ima in prodaja moko prve vrste Majdičevega mlina.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici
ulica della Croce stev. 6

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Šolskega doma“

Fani Drašček,

Maloga švalnh strojev
Gorica, Stolna ulica hiš. št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne oboroke.

Stroji so iz prvih tovarnih ter najboljše kakovosti. Priporoča se slav. občinstvu.

Kinematograf v dvorani „CENTRAL“

Veliki električni

BIOSKOP

Internacionalno gledališče, živečih, govorečih, pojedih in igrajočih podob. Umetniško in tehnično vodstvo: Arhitekt **T. Tscherno.**

Predstave ob delavnikih 3 velike predstave ob 5, 1/2, 7, in 8. uri zvečer. Ob nedeljah in praznikih prva predstava ob 10^{1/2} in popoldne ob 2, 3, 4, 5, 6, 7 in 8 zvečer.

Ant. Obidič

čevljar

v Semeniški ulici 1
v Gorici

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri za gospe in gospode.
Naročila se izvršuje hitro.

Zeda-Stearin sveče

odgovarjajo največjim zahtevam.

One dajejo lepe svetlo uč. Ne zarijave in se tudi ne cede. Stenj ne tije več, ko se jih ugasne. Izdelovanje teh sveč se vrši pod vednim nadzorstvom jednega kemika

Georg Schicht A.-G.

Aussig a/d Elbe.

Naznanilo.

„Centralna posojilnica registrovana zadruga z omejeno zavezo“ v Gorici naznanja, da bode obrestovala pričenši s 1. januarjem 1909 hranilne vloge po 4^{1/2}% (štiri in pol od sto)

Posojila se bodejo dajala članom:

- a) na vknjižbo po 5^{1/4}% (pet in en četrt od sto);
- b) „menico oziroma poroštvo po 6% (šest od sto.)“

Posojila na mesečna odplačevanja ostanejo nespremenjena tako, da se plačuje od vsacih 100 kron 2 kroni na mesec.

GORICA, 4. novembra 1908.

ODBOR.

IVAN KRAVOS

na Kornu št. 11. GORICA na Kornu št. 11.

Sedlarska delavnica.

Zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogo različne konjske potrebščine, potovalne potrebščine, kakor: kovčke, torbice, denarnice, listnice itd. itd. — Izvršuje in sprejema v popravo različne koleseljne in kočije.

Popravila se izvršuje točno. — **CENE ZMERNE.**

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

V zalogi ima: modro galico, žveplo, razna umetna gnojila, gumijeve vezi, belo in živinsko sol, otrobi debele in drobne, turšico, moko, klajno apno in drugo.

Člani pridruženih zadrug se pri prevzemanju blaga morajo izkazati s člansko knjižico zadruge in posojilnice, h kateri pripadajo.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, bivši „Hotel Central“.

Cerkvena mizarska dela
v rimskem in gotiškem slogu
izdeluje

A. Černigoj-Gorica.

Čudovita iznajdba!

Zastonj

se lahko stanovanje, trgovine in prodajalne kurije, ako se naroči patentirana brzokurilnica

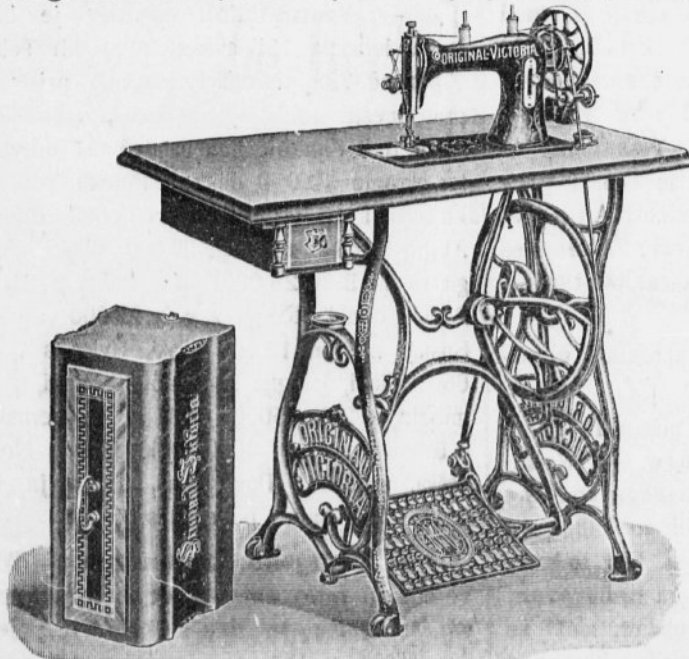
„Unikum“.

Čujte kaj naša brzokurilnica vse napravi. Ako se jo postavi na kako svetilko, bodisi ono s petrolijem, bodisi s plinom, bodisi špiritom itd. razgreje ista v nekoliko minutah vsaki prostor, katerega objednem tudi razsvetljuje. Vspeli je naravnost čudoviti. Bakrena priprava: aparat stane 2 K proti predplačilu ali pa po povzetju 20 vin. več naravnost od iznajdatelja

Ed. Hill & Wonsch Dunaj, XVII. Ottakringerstrasse 11/XXI.

CENJ. DAME IN GOSPODJE — POZOR!

Imate že šivalni stroj? Ako ga nimate, omislite si najnovejšo marko „Original-Viktoria“ in najboljšega izdelka. Po dolgoletnih skušnjah sva prišla do prepričanja, pa ostane „Original“ vedno le najboljši.

Original-Viktoria stroji delajo še po 10 letni uporabi brezšumno.

Original-Viktoria stroji so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene.

Original-Viktoria stroji so najpripravnejši za umetno vezenje (rekamiranje). Tvrda stavi na razpolago strankam učiteljico, ki poučuje brezplačno.

Original-Viktoria stroji so najboljši izdelek vseh dosedaj obstoječih tovarov.

Za vsak stroj jamčiva 10 let.

Nikdo naj ne zamudi priliko ogledat si pred nakupom „Original-Viktoria“ stroje.

Edina zaloga „Original-Viktoria“ strojev in drugih šivalnih strojev, dvokoles „Puch“ orožja, municije in vseh lovskih priprav pri tvrdki,

Kerševani & Čuk — Gorica Stolni trg (Piazza Duomo) št. 9.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

Gorica v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nositelje (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo činkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svinčene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove amerikske blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!